

на работа. Пакъ спестилъ малко пари и продължилъ пжтя си.

Окалянь, изтощенъ и само съ единъ доларъ въ джеба, но бодъръ душевно и пъленъ съ вѣра, че сега предъ него се открива новъ животъ, той пристигналъ въ Гемптонъ.

— Приемете ме въ училището, казалъ малкиятъ Букеръ на учителката. — Азъ не мога нищо да платя, но ще работя при васъ въ училището, ще изпълнявамъ всичко, което ми кажете.

Директорката дълго гледала съ любопитство Букера и, най-сетне, му казала :

— Добре, ще видимъ. Съседната стая още не е наредена и почистена. Иди я почисти.

Букеръ се зарадвалъ и веднага пристъпилъ къмъ работа. Три пжти измелъ стаята. Избърсалъ съ кърпа праха. Турилъ всѣко нѣщо на мѣстото му. Съ една дума, стаята била почистена и наредена като никой другъ пжтъ. Той разбралъ, че това за него е изпитъ, който ще бжде решителенъ за цѣлия му животъ.

Учителката изгледала стаята, погледнала още еднажъ Букера и му казала :

— Ти ще бждешъ приетъ. Остани.

Желанието на Букера се изпълнило. Вмѣсто да плаща за учението, той изпълнявалъ длъжността слуга. Следъ свършването на занятията трѣбвало да чисти и трѣби цѣлото училище, а сутринъ да става въ четири часа, да

запали печкитѣ и да си приготви уроцитѣ.

Съ упоритъ трудъ и желѣзна воля Букеръ следъ три години свършилъ училището и станалъ учителъ въ едно негърско училище. Главното му желание било изпълнено : добилъ възможность да служи на своя непросвѣтенъ, потъпканъ, униженъ народъ.

Въ своето училище Букеръ работѣлъ отъ ранна утрин до 10 часа вечерята. Училъ, просвѣщавалъ всички : и млади и стари. И на старитѣ негри, прекарали въ робство, и на младежъта, която не познавала такова, Букеръ казвалъ :

— Сами ние трѣбва да имаме доблестъта да си признаемъ, че такива, каквито сме сега, имаме много свои чисто негърски отворителни недостатѣци . . . На насъ, негритѣ, не вѣрватъ. Ние обещаваме всичко и на всички, обаче нищо не изпълняваме. Лъжемъ, мамимъ. Лукави сме и подозрителни. Навсѣкжде и въ всичко виждаме лукавство и зла умисль. Завистливи сме. Дребнави. Твърдоглави.

— Трѣбва не да се сърдимъ на бѣлитѣ, а да бждемъ по-строги къмъ себе си. Да се измиемъ отъ наслоената по насъ презъ робскитѣ години калъ. Въ себе си, особено въ младежъта, да възпитаме и развиемъ качествата и чертитѣ на единъ действително свободенъ народъ.

— Свободниятъ народъ е преди всичко великодушенъ не на